

LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA
Lunds universitet

Brand är alltid allvarligt och kan få katastrofala följder för individer och verksamhet. Du måste därför ha grundläggande kunskap om brand och utrymning och ett larm måste alltid tas på största allvar.

VARNA omgivningen om att brand har utbrutit. Använd larmknapp för att utlösa brand- och utrymningslarm.

RÄDDA och hjälp alla personer som är i omedelbar fara och utrym lokalen. Stäng, om möjligt, dörrar och fönster för att minska spridningen av brand och rök. Vid brand stiger röken varför det är lättare att se och andas nere vid golvet. Kryp därför ut ur ett brinnande eller rökfyllt rum.

LARMA räddningstjänsten via SOS Alarm på telefonnummer 112 eller 0-112 om Du använder interntelefon.

SLÄCK branden om Du bedömer att Du klarar av det utan att ta onödiga risker. Brandsläckare, brandposter och brandfiltar finns utplacerade på strategiska platser som anges på **Utrymningsplanen**.

UTRYM byggnaden via de utrymningsvägar som framgår av skyltar med **Utrymningsplan** och vägledande markeringar. Välj rökfri väg och utrym via trapphus. Hiss får aldrig användas. Varna och hjälp personer i din närhet. Ett lugnt uppträdande kan rädda liv i en katastrofsituation.

Utrymningsvägarna skall alltid hållas fria. För att förhindra spridning av rök och brand är utrymningsvägarna försedda med branddörrar som stängs vid larm. Branddörrar får aldrig fixeras i uppställt läge.

BEGE DIG TILL ÅTERSAMLINGSPLATSEN och stanna kvar där och avvakta information från ansvarig eller brandbefäl. Rapportera omedelbart om någon saknas eller kommit till skada. Byggnadens återsamlingsplats markeras med en skylt samt framgår av **Utrymningsplanen**. Återvänd inte in i byggnaden förrän tillstånd ges.

VIKTIGA SKYLTLAR

Skylt för brandsläckare och brandpost

Vägledande markeringar för utrymningsvägar

Skylt för utrymningsplan

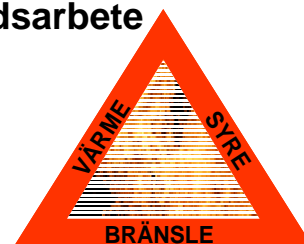
Exempel på skylt som markerar återsamlingsplats

Kunskap räddar liv, egendom och verksamhet. Studera därför skyltar med Utrymningsplaner och förvissa dig om att du känner till placering av brandsläckare samt utrymningsvägar och återsamlingsplatser.

Om brand, brandsläckare och systematisk brandskyddsarbete

Brand

För att eld skall uppstå måste det finnas brännbart material, syre och värme. Brand slocknar om någon av dessa tre förutsättningar tas bort. Vid *lämpning* avlägsnas bränslet, vid *kvävning* minskas syretillförseln och vid *kyllning* sänks bränslets temperatur under dess antändningstemperatur.

Brandsläckare

Olika typer av brandsläckare är lämpliga för släckning av brand i olika material. I lokaler placeras därför lämpliga brandsläckare på strategiska platser. Brandsläckares placering markeras med en skylt samt anges på **Utrymningsplanen**. En större handbrandsläckare (5-10 kg) töms på 20-30 sekunder och har en kastlängd på 3-4 m. Det är viktigt att veta hur brandsläckare skall användas för att effektivt kunna utnyttjas vid släckningsarbetet.

Använd brandsläckaren så här:

- bär brandsläckaren i det nedre handtaget och lossa säkringen genom att dra ringen rakt ut
- böj dig ner och ställ dig så nära branden som möjligt
- håll ett stadigt grepp om munstycket och rikta det mot brandhärden
- utlös brandsläckaren genom att pressa ner det övre handtaget

Pulversläckare Pulversläckare släcker de flesta typer av bränder och har hög släckeffektivitet. Nackdelen är att pulver är svårsanerat och smutsar ner – men det gör en brand också! Man undviker därför att använda pulversläckare i rum med känslig utrustning. Pulvret leder inte elektrisk ström vilket medför att man kan släcka bränder i elektrisk apparatur.		Koldioxidsläckare (kolsyresläckare) Innehåller gasen koldioxid som släcker eld snabbt och "rent" men däremot släcker glöd dåligt. Vid släckning med koldioxid kan branden flamma upp igen om koldioxiden försvunnit innan det släckta föremålet har hunnit svalna tillräckligt. Koldioxid leder inte elektrisk ström och används därför vid brand i elektrisk utrustning. Koldioxiden är mycket kall och skall därför inte användas för släckning av brand i kläder.	
Skumsläckare Skumsläckare släcker effektivt brand i fibrösa material (ex. trä, papper och textil) och brinnande vätskor. Skummet lägger sig tätt över brandhärden och släcker och kyler brandhärden. Skummet ligger sedan kvar som skydd mot återantändning. Liksom vatten är skum elektriskt ledande och det är därför olämpligt att släcka brinnande elektriska apparater med skum eller vatten.		Vattensläckare Används vid brand i fibrösa material. Vatten har dålig släckeffekt mot bränder i petroleumprodukter eftersom dessa vätskor flyter på vatten. Vatten leder elektrisk ström och det är därför en olämplig släckare mot bränder i elektrisk utrustning. Det kan vara livsfarligt att försöka släcka heta oljor med vatten. När vattnet når den heta oljan förångas det explosionsartat vilket resulterar i en våldsamt reaktion där brinnande olja kastas åt alla håll. Vattensläckare ersätts framöver med skum- eller pulversläckare.	

Not. Konsumentverket rekommenderar: hem/villa: 9 kg skum- eller 6 kg pulversläckare och för bil/båt/husvagn: 2 kg pulversläckare.

Systematiskt Brandskyddsarbete (SBA)

LTH bedriver fortlöpande Systematiskt Brandskyddsarbete¹ för att organisera, utbilda i, dokumentera och kontrollera brandskyddet. Ett led i SBA, som alla märker av, är regelbundna utrymningsövningar som utvärderas tillsammans med Räddningstjänsten. Om du har frågor, förslag till förbättringar eller om du vill påpeka brister i brandskyddet, tag då kontakt med LTH informationsdisk på Studiecentrum, tel. 046-222 72 00 eller E-post: info@lth.se

¹enligt "Lag om skydd mot olyckor", SFS2003:778 införd 1 januari 2004.